Φίλιπ Γκούλντινγκ: «Ξένοι τόποι»

21-27 Φεβρ. 2004
1775

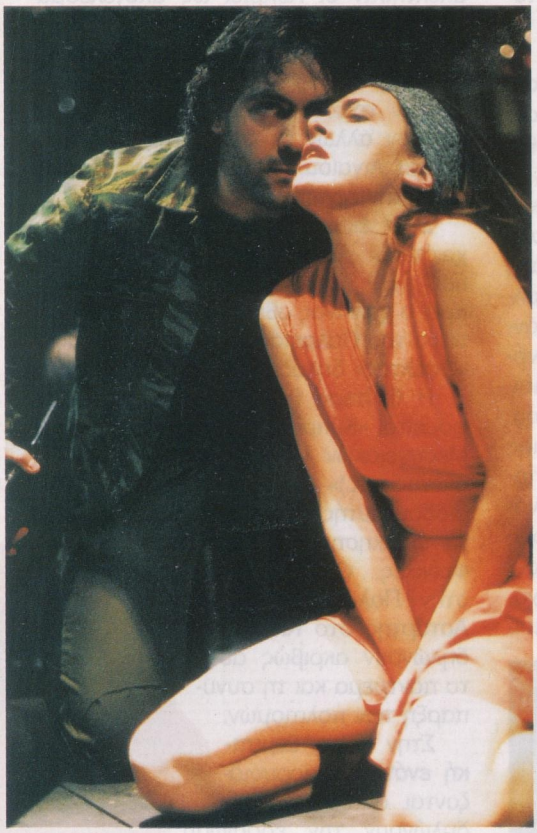
Καλή μεταχείριση του **ουδενός καινού**...

Ενας που του 'φυγε η γυναίκα του και την ψάχνει επιδεικνύοντας μια φωτογραφία της τη βρίσκει εν τέλει σ' ένα στριπτιζάδικο. Ενδιαμέσως τον παρασύρει μια άλλη γυναίκα σ' ένα μοτέλ και του κλέβει το πορτοφόλι. Αυτό το στόρι διασταυρώνεται μ' ένα άλλο, μιας άστεγης, και μ' ένα τρίτο, κάποιων ζευγαριών, και μ' ένα τέταρτο, μιας περιπλανώμενης, και μ' ένα πέμπτο, ενός πρόσφυγα και μ' ένα έκτο, μιας ληστείας και μ' ένα έβδομο, κάποιων βασανιστών, και γενικά υφαίνεται ένα σύμπλεγμα υποθέσεων, που κατοικούν μόνιμα στη σύγχρονη θεματολογία.

Ο σκηνοθέτης του έργου **Γιώργος Γκικαπέππιας** στο σημείωμα του προγράμματος σημειώνει πως οι **«Ξένοι τόποι»** είναι, λέει, η **«περιπλάνηση της ανθρώπινης αγωνίας ιδωμένης μέσα από την κυνική αποσματικότητα της σύγχρονης εικόνας».** Ίσως να είναι έτσι, αλλά νομίζω πως το απόφθεγμα είναι πιο σημαντικό απ' το ίδιο το έργο. Αν αυτά που γράφει ο σκηνοθέτης για το έργο του **Φίλιπ Γκούλντινγκ** ισχύουν, τότε τα αμέτρητα παρεμφερή σενάρια που γυρίζει το **Χόλιγουντ** θα 'πρεπε να εμπνέουν ουρανομήκεις θριαμβολογίες και επειδή το εν λόγω δραματούργημα αξιώθηκε και διεθνούς βραβείου, τότε η πλειάδα των σεναρίων που εικονοποιούν την καθημερινότητα της Αμερικής δικαιούνται ενός Νόμπελ το καθένα.

Αυτού του είδους τα έργα που αποτελούν μια πλέξη ρεπορτάζ και που θα μπορούσαν να καταταγούν σε μια ευρύτερη κατηγορία ηθογραφίας, εικονίζουν μια επιφάνεια που δεν προχωρεί ούτε χιλιοστό βαθύτερα. Ούτε τα κοινωνικά φαινόμενα αναλύονται, ούτε οι ανθρώπινοι χαρακτήρες ερευνώνται. Μια τυπική συμπερασματική κοσμεί συνήθως τα πονήματα αυτά, ίσα ίσα για να μην καταστρατηγούνται ολότελα οι συνταγές που ζητούν δοσολογίες ορισμένων συστατικών, μεταξύ των οποίων και ολίγος προβληματισμός. Να όμως που όλα αυτά είναι εν τέλει αποτελεσματικά εξ ου και το βραβείο. Το κοινό όμως δεν πτοείται από βραβεία και πλήττει εύκολα, όταν στο έργο δεν ενεργοποιείται ούτε ψυχή ούτε νους.

Ούτε η πολύ καλή μετάφραση της **Χριστίνας Μπάμπου - Παγκουρέλη** ούτε η ευδιάζουσα σκηνοθεσία του **Γιώργου Γκικαπέππα** μπόρεσαν να προσθέσουν ενδιαφέρον στη θεατρική αυτή πρόταση. Είναι κρίμα, γιατί η σκηνοθεσία είχε πολύ ωραίες και πρωτότυπες ιδέες. Η παρουσία των ηθοποιών στις παρυφές του σκηνικού χώρου σ' όλη τη διάρκεια της παράστασης και η αλλεπάλληλη συμμετοχή τους, η είσοδός τους από την αδράνεια στη δράση, ίσως δεν είναι εύρημα απολύτως καινούργιο, σίγουρα όμως ήταν καμωμένο πολύ καλότεχνα. Φανερή ήταν επίσης η παραινετική συμβολή του σκηνοθέτη στις ερμηνείες ώστε να επιτυγχάνεται ροή και ομοιογένεια στη διαδοχή των σκηνών. Στο συνολό της η τρίτη αυτή σκηνοθετική δουλειά του **Γκικαπέππα** είναι η αρτιότερη και ως άποψη πειστική και ολοκληρωμένη.

Απ' τον ευάριθμο θίασο κανένας ηθοποιός δεν υστέρησε ούτε κατά μόνας ούτε και στη συνολική ένταξη. Ωστόσο δεν είναι άδικο να ξεχωρίσω την **Ιωάννα Παγιατάκη,** την **Κατερίνα Λυπηρίδου,** όπως και τη **Σοφία Καραγιάννη** που, ευνοημένες ίσως απ' τους ρόλους τους, είχαν ευκαιρίες να επιδείξουν μεγαλύτερη γκάμα προσόντων. Σημείωσα ήδη πως η **Μαρία Κονομή,** η **Ιζαμπέλλα - Λουίζ Κυριαζή,** η **Κατερίνα Μαραγκουδάκη** και η **Θεοδώρα Σιάρκου** καθόλου δεν υπολείφτηκαν στο παραμικρό. Μαζί τους τα άρρενα μέλη του θιάσου έχτισαν ένα συγκροτημένο σύνολο. Με ανάλογη διευκρίνιση θα ξεχωρίσω τον **Ιάκωβο Μυλωνά** και το **Νέστορα Κοψίδα,** αναφέροντας και τους **Πέτρο Αλαντζά, Τάσο Νούσια** και **Ηλία Παναγιωτακόπουλο** για επιδόσεις αξιομνημόνευτες.

Είναι απαραίτητο σ' αυτό το σημείο να προσθέσω μερικές σκέψεις για κάποιες «καλές μέρες» ή, ας τις πούμε καλύτερα «ευτυχείς συγκυρίες», που τυχαίνουν στους ηθοποιούς. Με τέτοιες ευλογημένες συνθήκες, οι ηθοποιοί δείχνουν τις δυνάμεις, το περιεχόμενό τους, τον πλούτο των ικανοτήτων τους. Συνεπώς το είδος του έργου, η ιδιοσυγκρασία του ρόλου και τα περιθώρια που αφήνει η ανέλιξή του κι ακόμα πολλές άλλες συνθήκες, διάφορες και διαφορετικές, επηρεάζουν και συντρέχουν ώστε να βρεθεί ο ηθοποιός στο ιδεώδες γι' αυτόν κλίμα, να ανθήσει. Αυτά όλα τα σημειώνω έχοντας έντονα στη μνήμη μου την αλησμόνητη ερμηνεία του **Τάσου Νούσια** στο ρόλο του Ζαν, απ' τη **«Δεσποινίδα Τζούλια»** του **Στρίντμπεργκ,** στη Δεύτερη Σκηνή του Θεάτρου της Οδού Κεφαλληνίας. Κάνω αυτήν την αναφορά γιατί χρωστάω τον έπαινο — μια και δεν είχα γράψει κριτική για την παράσταση εκείνη — αλλά και ως παράδειγμα για το πόσο η ψυχολογική ιδιοσυστασία του μετουσιωνόμενου ιεροπράκτη - υποκριτή μεταβάλλεται αυξομειωτικά, ανάλογα με τα ερεθίσματα και τα περιθώρια.

Από τον **Αδριανό Γεωργίου**